

«Gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak, äkitmek we getirmek hakynda» Türkmenistanyň kanuny 2016-njy ýylyň 26-njy martynda kabul edilen № 373-V Türkmenistanyň Kanuny esasynda güýjüni ýitiren.

TÜRKMENISTANYŇ

K A N U N Y

Gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak, äkitmek we getirmek hakynda

(Türkmenistanyň Mejlisiniň Maglumatlary, 1998 ý., № 3, 54-nji madda)

(Türkmenistanyň 18.04.2009 ý. № 32-IV Kanuny esasynda girizilen

üýtgetmeler bilen)

Şu Kanun Türkmenistanyň halkynyň medeni mirasyny saklamagy maksat edinýär we gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak çygrynda gatnaşyklary belleýär, olaryň bikanun äkidilmeginden, getirilmeginden we olara bolan eýeçilik hukugynyň berilmeginden goramaga gönükdirilendir, halkara medeni hyzmatdaşlygyny ösdürmäge ýardam etmäge niýetlenendir.

I. Umumy düzgünler

1 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklar

Gozgalýan medeni gymmatlyklar diýlip öz niýetlenilişi we tebigaty boýunça jemgyýetçilik-adamzat işiniň elli ýyl ýa-da şondan hem köp ýyl ozal döredilen gozgalýan material eserlerine we uly medeni gymmata eýe bolan beýleki predmetlere, hususan-da etniki, arheologik, taryhy, çeperçilik, ylmy, tehniki, dini we gaýry babatdaky predmetlere, şeýle hem milli durmuşyň tipiki we spesifik hadysalaryny häsiýetlendirýän predmetlerine düşünilýär. Gozgalýan medeni gymmatlyk mundan elli ýyldan bärde döredilen, uly medeni gymmata eýe bolan eser hem bolup biler.

2 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak, äkitmek we getirmek hakynda Türkmenistanyň kanunçylygy

Gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak, äkitmek we getirmek hakyndaky Türkmenistanyň kanunçylygy şu Kanundan we Türkmenistanyň gaýry normatiw hukuk aktlaryndan ybaratdyr.

Eger halkara şertnamalarynda şu Kanundaka garanda gaýry düzgünler bellenen bolsa, onda halkara şertnamalarynyň normalary ulanylýar.

3 madda. Şu Kanunyň hereket edýän çygry (sferasy)

Şu Kanunyň düzgünleri Türkmenistanyň territoriýasynda ýerleşen we (ýa-da) öz işini amala aşyran ýuridiki we fiziki şahslaryň ählisi üçin hökmanydyr.

Şular şu Kanunyň täsirine düşýärler:

- taryhy gymmatlyklar, şol sanda halklaryň durmuşynda taryhy wakalar, jemgyýetiň we döwletiň ösüşi, ylmyň we tehnikaýyň taryhy bilen baglanyşykly, şeýle hem ajaýyp şahslaryň (döwlet, syýasy, jemgyýetçilik işgärleriniň, akyldarlaryň, ylym, edebiýat, sungat işgärleriniň) ömrüne we işine degişli taryhy gymmatlyklar;

- arheologik gazuw-agtaryşlar netijesinde alnan predmetler we olaryň fragmentleri;

- çeperçilik gymmatlyklary, şol sanda:

- islendik esasy we islendik materiallardan ýasalan tutuş el bilen edilen kartinalar we suratlar;

- islendik materiallardan edilen original skulptura eserleri, şol sanda relýefler;

- islendik materiallardan edilen original çeperçilik kompozisiýalary we montažlar;

- ybadat maksatly çeperçilik taýdan resmileşdirilen predmetler;

- grawýuralar, estamplar, litografiýalar we olaryň original çap formalary;

- dekoratiw-amaly sungat eserleri, şol sanda elde dokalan gadymy halylar we haly önümleri, aýnadan, keramikadan, agaçdan, metaldan, süňkden, matadan we beýleki materiallardan edilen çeperçilik önümleri;

- döp bolan halk çeperçilik senetçilik önümleri;

- arhitektura, taryhy, çeperçilik ýadygärlikleriniň hem-de monumental sungat ýadygärlikleriniň düzümi bölükleri we fragmentleri;

- aýratyn gyzyklanma döredýän gadymy kitaplar, neşirler (taryhy, çeper, ylmy we edebi), aýratyn ýa-da kolleksiyalarda;

- seýrek duşýan golýazmalar we dokumental ýadygärlikler;

- foto, fono, kino, wideoarhiwleri goşmak bilen arhiw dokumentleri;

- täsin we seýrek saz gurallary;

- poçta markalary, gaýry filatelistik materiallar, aýratyn ýa-da kolleksiyalarda;

- gadymy şaýylyklar, ordenler, medallar, möhürler we kolleksionirlemegiň beýleki predmetleri;

- floranyň we faunanyň seýrek kolleksiyalary we nusgalary, mineralogiýa, anatomiýa we paleontologiýa ýaly ylmyň pudaklary üçin gyzyklanma döredýän predmetler;

- beýleki gozgalýan predmetler, şol sanda taryhy, çeperçilik, ylmy ýa-da gaýry medeni ähmiýeti bolan kopiýalar, şeýle hem taryhy we medeni ýadygärlikler ýaly döwlet tarapyndan goraga alýan predmetler.

Şu Kanun häzirki zaman sowgatlyk önümlerine, seriýalaýyn we köpçülikleýin öndürilýän medeni maksatly predmetlere täsir etmeýär.

II. Gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak babatynda döwlet dolandyrylyşy

4 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak babatda döwlet dolandyryş we kontrollyk organlary

Türkmenistanyň Ministrler kabineti, gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak, äkitmek we getirmek meseleleri barada Wedomstwoara geňeşi, Türkmenistanyň Medeniýet ministrligi, Türkmenistanyň Ministrler kabinetiniň ýanyndaky Baş arhiw upravleniýesi, “Türkmenhaly” Döwlet birleşigi, Türkmenistanyň Döwlet gümrükhanasy gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak babatda dolandyryş organlarydyr. Olar gozgalýan medeni gymmatlyklaryň goragyny üpjün edýärler, Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda gozgalýan medeni gymmatlyklaryň äkidilişiniň we getirilişiniň döwlet tarapyndan düzgünleşdirilmegini hem-de medeni gymmatlyklaryň äkidilişine we getirilişine kontrollyk edilişini öz ygtyýarlyklarynyň çäklerinde amala aşyrýarlar.

5 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak, äkitmek we getirmek

meseleleri baradaky Wedomstwoara geňes

Gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak boýunça işi sazlaşdyrmak maksady bilen Türkmenistanyň Ministrler kabineti tarapyndan ýörite ygtyýarly organy - medeni gymmatlyklary goramak, äkitmek we getirmek meseleleri baradaky Wedomstwoara geňesi (mundan beýläk Wedomstwoara geňes) döredilýär. Wedomstwoara geňesiň işi kollegial häsiýete eýedir. Wedomstwoara geňesiň düzümi we ol hakyndaky Düzgünnama Türkmenistanyň Prezidenti tarapyndan tassyklanylýar.

Wedomstwoara geňes öw wezipelerini Türkmenistanyň Medeniýet ministrligi, Türkmenistanyň Ministrler kabinetiniň ýanyndaky Baş arhiw uprawleniýesi, «Türkmenhaly» Döwlet birleşigi, Türkmenistanyň Döwlet gümrükhanasy we Türkmenistanyň beýleki döwlet organlary bilen özara gatnaşykda amala aşyrýar.

6 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak, äkitmek we getirmek meseleleri baradaky Wedomstwoara geňesiň ygtyýarlygy

Gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak, äkitmek we getirmek meseleleri baradaky Wedomstwoara geňes şulary amala aşyrýar:

- gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak babatda döwlet syýasatynyň durmuşa geçirilmegini amala aşyrýar we onuň amala aşyrylmagyna kontrollyk edýär;
- gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak üçin niýetlenen býujet serişdeleriniň paýlanylmagyna we peýdalanylmagyna kontrollyk edýär;
- gozgalýan medeni gymmatlyklaryň goragyny düzgünleşdirýän hukuk aktlarynyň işlenip taýýarlanylmagyna gatnaşýar;
- gozgalýan medeni gymmatlyklaryň Registre girizmäge we Registrden çykarmaga degişli tekliplere baha berýär we synag edýär;
- gozgalýan medeni gymmatlyklaryň goragyny üpjün edýän döwlet organlarynyň hasabatlaryny diňleýär hem-de olaryň işine baha berýär;
- gozgalýan medeni gymmatlyklaryň goramak babatdaky problemalar hakynda jemgyýetçiligi habarly edýär;

Türkmenistanyň kanunçylygy tarapyndan onuň ygtyýaryna degişli edilen beýleki meseleleri çözüýär.

III. Gozgalýan medeni gymmatlyklaryň döwlet tarapyndan hasaba alynmagy

7 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklaryň döwlet tarapyndan hasaba alynmagy

Gozgalýan medeni gymmatlyklaryň döwlet tarapyndan hasaba alynmagy gozgalýan medeni gymmatlyklary goramagyň düzüm bölegi bolup durýar we şolary Döwlet gorag spisogyna goşmak arkaly amala aşyrylýar, şol spisok şulardan ybaratdyr, ýagny:

- Türkmenistanyň muzeýlerinde, kitaphanalarynda, arhiwlerde saklanýan gozgalýan medeni gymmatlyklaryň inwentarizasion spisoklary;

- döwlet tarapyndan saklanylýan jaýlarda ýerleşmedik gozgalýan medeni gymmatlyklaryň Registri.

Gozgalýan medeni gymmatlyklary hasaba almagyň tertibi Türkmenistanyň Ministrler kabineti tarapyndan tassyklanylýar.

8 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary Registre goşmak we ondan çykarmak

Registr hakyndaky düzgünnama Wedomstwoara geňeşiň hödürlemegi boýunça Türkmenistanyň Ministrler kabineti tarapyndan tassyklanylýar.

Gozgalýan medeni gymmatlyklara baha bermek baradaky ekspert komissiýasynyň netijesi esasynda Wedomstwoara geňeş gozgalýan medeni gymmatlyklary Registre goşýar we ondan çykarýar.

Gozgalýan medeni gymmatlygy Registre goşmaga degişli teklipl gozgalýan medeni gymmatlygyň eýesi tarapyndan girizilip bilner. Gozgalýan medeni gymmatlygyň Registre goşulmadyk halatynda, Wedomstwoara geňeş teklipl girizen fiziki ýa-da ýuridiki şahsa delillendirilen jogap bermelidir.

Registre goşulan gozgalýan medeni gymmatlygyň eýesine gorag reglamenti (saklamagyň tipli ýa-da individual kadalary) hem-de gozgalýan medeni gymmatlygyň pasporty berilýär.

Döwlete degişli bolmadyk gozgalýan medeni gymmatlyk diňe eýesiniň razylygy bilen Registre goşulyp bilner, onuň Türkmenistandan äkidilmegi üçin wagtlaýyn rugsat berlen ýa-da onuň ýok edilmegine howp abanan halatlary muňa girmeyär.

Eger gozgalýan medeni gymmatlyklar döwletiň şeýle gymmatlyklar saklanylýan jaýlary tarapyndan alynsa ýa-da eger gozgalýan medeni gymmatlyklara baha bermek baradaky ekspert komissiýasy tarapyndan gozgalýan medeni gymmatlyk aşakdaky ýaly diýlip bellense, gozgalýan medeni gymmatlyklar Registrden çykarylyp bilner, ýagny:

- ýitirilen bolsa ýa-da ýok edilen bolsa;
- çäksiz gymmatlygy bolmasa ýa-da ony ýitiren bolsa.

Gozgalýan medeni gymmatlyk halkara ylalaşyklaryna laýyklykda gaýdyp bermezden äkidilen halatynda, döwlet hasaba alşyndan çykarylýar.

9 madda. Türkmenistanyň medeni ýadygärlikleri

Döwlet hasaba alnyşyna goýlan has ähmiýetli gozgalýan medeni gymmatlyklar Wedomstwoara geňeşiň teklibi boýunça Türkmenistanyň Ministrler kabineti tarapyndan Türkmenistanyň medeni ýadygärlikleri diýlip yglan edilip bilner.

Türkmenistanyň medeni ýadygärligi diýlip yglan etmek hakyndaky karar Türkmenistanyň Ministrler kabineti tarapyndan ýatyrylyp bilner.

IV. Gozgalýan medeni gymmatlyklary saklamak

10 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary döwletiň şeýle gymmatlyklar saklanylýan jaýlarynda saklamak

Gozgalýan medeni gymmatlyklary döwletiň şolaryň saklanylýan jaýlarynda saklamak we toplamak gozgalýan medeni gymmatlyklaryň döwlet goragynyň esasy düzüm böleklerinden biridir. Şu maksatlar üçin olary satyn almak, gaýry usul bilen edinmek ýa-da depozit hukuklarynda saklamak üçin kabul etmek amala aşyrylýar.

Gozgalýan medeni gymmatlyklary döwletiň şolaryň saklanylýan jaýlarynda saklamagyň şertleri we tertibi Türkmenistanyň arhiwleriniň kitaphanalarynyň we muzeýleriniň işini düzgünleşdirýän Türkmenistanyň normativ hukuk aktlary arkaly bellenilýär.

Döwletiň şeýle gymmatlyklar saklanylýan jaýlarynyň gymmatlyklarynyň goragyny kadalaşdyrýan normativ hukuk aktlary arkaly Türkmenistanyň medeni ýadygärlikleri diýlip yglan edilen gozgalýan medeni ýadygärlikleri goramaga, saklamaga, konserwasiýa etmäge we dikeltmäge bola goşmaça talaplar bellenilýär.

11 madda. Registre girizilen gozgalýan medeni ýadygärlikleri saklamak

Gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak, äkitmek we getirmek meseleleri baradaky Wedomstwoara geňeş Registre goşulan her bir gozgalýan medeni gymmatlygyň goragynyň reglamentiniň işlenip taýýarlanylmagyny amala aşyrýar, gozgalýan medeni gymmatlygyň pasportyny doldurýar we ony reglament bilen eýesine ýa-da peýdalanyja gowşurýar. Eýesi ýa-da peýdalanyjy gozgalýan medeni gymmatlyklary goramagyň reglamentleriniň talaplaryny berjaý etmäge borçludyr.

Registre goşulan gozgalýan gymmatlyklary saklamak maksady bilen Wedomstwoara geňeş:

- gozgalýan medeni gymmatlyklaryň gorag reglamentiniň berjaý edilişine kontrolygy amala aşyrýar;
- gozgalýan medeni gymmatlyklaryň söwdasyna, olaryň Türkmenistana getirilişine we äkidilişine kontrolyk edýär;
- gozgalýan medeni gymmatlyklaryň konserwasiýa edilmeginiň, dikeldilmeginiň, öwrenilmeginiň, maliýeleşdirilmegini, şeýle hem gorag serişdeleriniň enjamlaşdyrylmagyny hem-de sergilerde görkezilmegini amala aşyrýar;
- awtorlyk anyklyan wagty, gozgalýan medeni gymmatlyklaryň ýagdaýyna baha bermek, gozgalýan medeni gymmatlyklary saklamak, gymmatlyklary ylmy taýdan tükellemek, şeýle hem gozgalýan maddy gymmatlyklary we kolleksiyalary ylmy taýdan öwrenmek üçin zerur bolan serişdeler babatynda hünärli mugt konsultasiýalary bermegi amala aşyrýar;
- ýiten gozgalýan medeni gymmatlyklaryň gözlegini guraýarlar.

12 madda. Registre goşulan gozgalýan medeni gymmatlyklaryň eýelerine döwlet hemaýaty

Döwlet býujetiniň hasabyna tassyklanan programmalara laýyklykda aşakdakylar maliýeleşdirilýär:

- Türkmenistanyň medeni ýadygärlikleri diýlip yglan edilen gozgalýan medeni gymmatlyklary öwrenmek, konserwasiýa etmek, dikeltmek boýunça, şeýle hem gorag serişdelerini enjamlaşdygyrmak boýunça işler;
- Registre goşulan gozgalýan medeni gymmatlyklary öwrenmek boýunça işler;
- döwlet tarapyndan guralýan sergilerde görkezilýän, Registre goşulan gozgalýan medeni gymmatlyklary daşamak we strahowaniýe etmek.

Görkezilýän ýa-da gaýry ýol bilen jemgyýetçilige elýeterli bolan, Registre goşulan gozgalýan medeni gymmatlyklaryň eýelerine bu gymmatlyklary saklamak üçin zerur bolan konserwasion-dikeldiş işlerine we şolary öwrenmek boýunça işlere edilen çykdajylaryň bir

böleginiň öwezi dolunýar.

Gozgalýan medeni gymmatlyk onuň eýesiniň günäsi bilen kem-käsleýin ýa-da doly ýok edilen halatynda, ýa-da onuň gymmatlygy başga hili ýitirilende dikeltmek, konserwasiýa etmek, öwrenmek we gorag serişdelerini enjamlaşdyrmak üçin döwlet tarapyndan goýulan serişdeler eýesinden yzyna alnyp bilner.

13 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary konserwasiýa etmek we dikeltmek

Konserwasiýa etmek munuň özi barlaglara esaslanan hereket bolup, onuň maksady gozgalýan medeni gymmatlygyň öz-özünden zaýalanmagyndan goramakdyr:

Dikeltmek, munuň özi barlaglara esaslanan hereket bolup, onuň maksady zaýalanmalary, näsazlyklary aradan aýyrmak, şeýle hem hakyky düzüm böleklerini konserwasiýa etmek we etmeýän düzüm böleklerini dikeltmek arkaly medeni gymmatlygy ýüze çykarmakdyr.

Gozgalýan medeni gymmatlyklary konserwasiýa etmek we dikeltmek kanunçylykda bellenen tertipde şu görnüşli işleri amala aşyrmaga ygtyýarnamasy bolan edara görnüşindäki we şahsy taraplar tarapyndan amala aşyrylyp bilner.

Gozgalýan medeni gymmatlyklary konserwasiýa etmek we dikeltmek diňe Wedomstwoara geňeşiň attestasion komissiyasy tarapyndan attestasiýadan geçirilen dikeldijiler tarapyndan amala aşyrylyp bilner. Käbir işler olaryň ýolbaşçylygynda attestasiýadan geçmedik dikeldijiler tarapyndan hem amala aşyrylyp bilner.

14 madda. Registre goşulan gozgalýan medeni gymmatlyklar babatdaky geleşikler

Registre goşulan gozgalýan medeni gymmatlygyň eýesi ony satmagy ýa-da gaýry hili özünden aýyrmagy hyýal edinen halatynda bu gymmatlygyň statusy we gorag reglamentiniň talaplary hakynda geljekki eýesini habarly etmäge borçludyr.

Registre goşulan gozgalýan medeni gymmatlyklar babatdaky geleşikler ýazmaça formada amala aşyrylmalydyr, bir aýyň içinde medeni gymmatlyklary goramak, äkitmek we getirmek meseleleri baradaky Wedomstwoara geňeşde bellige alynmalydyr, ol gozgalýan medeni gymmatlygyň pasportyna täze eýesini girizýär we oňa gymmatlygy goramagyň reglamentini berýär.

Gozgalýan medeni gymmatlyk babatda şu maddanyň talaplaryny berjaý etmezden amala aşyrylan geleşik hakyky däldir.

V. Gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmegiň we getirmegiň tertibi

15 madda. Türkmenistandan äkidilmäge degişli bolmadyk gozgalýan medeni gymmatlyklar

Şu gozgalýan medeni gymmatlyklar Türkmenistandan äkidilmäge degişli däldir:

- taryhy, çeperçilik, ylmy ýa-da gaýry medeni gymmata eýe bolan we olaryň döredilen wagtyna garamazdan, hereket edýän kanunçylyga laýyklykda Türkmenistanyň halkynyň medeni mirasynyň aýratyn gymmatly obýektlerine degişli edilen gozgalýan medeni gymmatlyklar;

- döredilen wagtyna garamazdan, döwlet tarapyndan goralýan we Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde Registrlere girizilen gozgalýan medeni gymmatlyklar;

- Türkmenistanyň döwlet muzeýlerinde, arhiwlerinde, kitaphanalarynda, döwletiň medeni gymmatlyklar saklanýan beýleki ýerlerinde hemişelik saklanýan medeni gymmatlyklar. Ygtyýarly döwlet organlarynyň karary bilen bu kada beýleki muzeýlere, arhiwlere, kitaphanalara hem degişli edilip bilner;

- 60 ýyldan hem köp wagt mundan ozal döredilen halylar we haly önümleri;

- 100 ýyldan hem köp wagt mundan ozal döredilen gozgalýan medeni gymmatlyklar.

Başga esaslar boýunça gozgalýan medeni gymmatlyklaryň äkidilmegine bolan gadagan etmä ýol berilmeýär.

16 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek we getirmek babatda Wedomstwoara geňeşiniň, Türkmenistanyň Döwlet gümrükhanasynyň ygtyýarlygy

Wedomstwoara geňeş:

- şu Kanunyň täsirine düşýän gozgalýan medeni gymmatlyklaryň sanawyny düzýär;

- gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmegiň, wagtlaýyn äkitmegiň mümkinçilikleri hakynda karar kabul edýär;

- äkitmek, wagtlaýyn äkitmek üçin mälim edilen gozgalýan medeni gymmatlyklaryň, şeýle hem wagtlaýyn äkidilenden soň, olar gaýtarylyp getirilende şolaryň ekspertizasyny üpjün edýär;

- gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek, wagtlaýyn äkitmek hukugyna şahadatnama berýär;

- gozgalýan medeni gymmatlyklara degişli daşary ykdysady iş kadalarynyň berjaý edilişine kontrollýk edýär;

- getirilýän, wagtlaýyn getirilýän gozgalýan medeni gymmatlyklaryň bellige alynmagyny amala aşyrýar;

- gozgalýan medeni gymmatlyklaryň ýiten, ýitirilen, ogurlanan faktlary hakynda Türkmenistanda we onuň çäklerinden daşynda jemgyýetçiligiň giňden habarly edilmegini guraýar;

- gozgalýan medeni gymmatlyklar bikanun äkidilende, getirilende hem-de olara eýeçilik hukugy başga birine berlende hususyýetçileriň kanuny hukuklaryny dikeltmek boýunça Türkmenistanyň kanunçylygynda we Türkmenistanyň halkara şertnamalarynda göz önünde tutulan çäreleri görýär.

Türkmenistanyň Döwlet gümrükhanasy şu Kanun we gaýry normatiw hem-de hukuk aktlary tarapyndan bellenilen gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmegiň tertibine gümrükhana punktlarynda kontrollýk edýär we Türkmenistandan bikanun äkidilen we Türkmenistana bikanun getirilen gozgalýan medeni gymmatlyklaryň kabul edilişine we berlişine gatnaşýar.

17 madda. Äkidilýän gozgalýan medeni gymmatlyklara döwlet ekspertizasy

Äkidilmäge mälim edilen gozgalýan medeni gymmatlyklar hökmany ekspertiza degişlidir.

Gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek hakynda haýyş ediji şahsyň äkitmek üçin mälim edilen predmetleri ekspertiza bermekden ýüz öwürmegine mälim edijiniň olary äkitmekden ýüz öwürmegi hökmünde garalýar.

Eger ekspertizanyň netijeleri äkitmek üçin mälim edilen predmeti Registre girizmäge esas beren halatynda ekspertizanyň materiallary bu predmeti äkitmek hakynda haýyş ediji şahsyň razylygyna garamazdan ekspertizanyň materiallary degişli organlara berilýär.

18 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek hukugyna bolan şahadatnama

Gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek mümkinçilikleri hakynda karar kabul edilen mahalynda degişli döwlet organy tarapyndan gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek hukugyna bolan şahadatnama berilýär.

Gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek hukugyna bolan şahadatnama görkezilen gymmatlyklary Türkmenistanyň gümrük we döwlet serhetleriniň üstünden geçirmek üçin

esas bolup durýar.

Gozgalýan medeni gymmatlyklary görkezilen şahadatnamasyz äkitmek gadagandyr.

Gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek hukugyna bolan şahadatnamanyň formasy Türkmenistanyň Ministrler kabineti tarapyndan tassyklanylýar.

19 madda. Gymmat bahaly metallary we gymmat bahaly daşlary özünde saklaýan gozgalýan medeni gymmatlyklar

Gymmat bahaly metallary we gymmat bahaly daşlary özünde saklaýan gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek we getirmek hukugyny bermegiň tertibi şu Kanun we Türkmenistanyň gaýry normatiw hukuk aktlary arkaly düzgünleşdirilýär.

20 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklar bolup durýan ýaragyň görnüşleri

Taryhy, çeperçilik, ylmy ýa-da gaýry medeni gymmata eýe bolan ýaragyň dürli görnüşlerini äkitmek we getirmek hukugyny bermegiň tertibi şu Kanun we Türkmenistanyň gaýry normatiw hukuk aktlary arkaly düzgünleşdirilýär.

21 madda. Diplomantik artykmaç hukuklara we immunitetlere eýe bolan şahslar tarapyndan gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek we getirmek

Diplomatik artykmaç hukuklara we immunitetlere eýe bolan şahslar tarapyndan gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmegiň we getirmegiň tertibi "Türkmenistanda daşary döwletleriň diplomatik wekilhanalary hakynda" Türkmenistanyň Kanunyna we beýleki degişli kanunçylyk aktlaryna laýyklykda amala aşyrylýar.

22 madda. Poçta üsti bilen ugratmak arkaly gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek

Poçta üsti bilen ugratmak arkaly gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek şu Kanunda, Türkmenistanyň gümrükhana kanunçylygynda, "Aragatnaşyk hakynda" Türkmenistanyň kanununda we Türkmenistanyň gaýry normatiw hukuk aktlarynda bellenen kadalara laýyklykda geçirilýär.

23 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary getirmegiň tertibi

Getirilýän gozgalýan medeni gymmatlyklar Wedomstwoara geňeş tarapyndan Türkmenistanyň Döwlet gümrükhanasy bilen bilelikde bellenilen tertipde gümrükhana kontrolyygyna we ýörite bellige alynmaga degişlidir.

24 madda. Getirilmegi gadagan edilen gozgalýan medeni gymmatlyklar

Türkmenistanyň halkara şertnamalaryna laýyklykda ýa-da daşary döwletleriň ygtyýarly organlarynyň ýüz tutmalary bilen baglanyşykly gözleg yglan edilen gozgalýan medeni gymmatlyklary getirmek gadagandyr.

Şeýle gymmatlyklar, soňra olary kanuny eýelerine gaýtaryp bermek maksady bilen tutulyp saklamaga degişlidir.

25 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklaryň tranziti

Gozgalýan medeni gymmatlyklaryň Türkmenistanyň territoriýasynyň üsti bilen tranziti mahalynda Türkmenistanyň gümrükhana organlaryna gozgalýan medeni gymmatlyklaryň Türkmenistanyň gümrükhana kanunçylygy we Türkmenistanyň halkara şertnamalary arkaly kesgitlenýän şertlerde diňe tranzit maksady bilen getirilýändigine şaýatlyk edýän dokument berilýär.

VI. Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmegiň we wagtlaýyn getirmegiň tertibi

26 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmek

Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmek muzeýler, arhiwler, kitaphanalar, beýleki ýuridiki, şeýle hem fişki şahslar tarapyndan şu maksatlar üçin amala aşyrylýar, ýagny:

- sergileri guramak üçin;

- dikeldiş işlerini we ylmy barlaglary amala aşyrmak üçin;
- teatral, konsert we gaýry artistik işi mynasybetli;
- gaýry zerur halatlarda.

Wagtlaryň äkitmek hakyndaky haýyşnama diňe şu Kanunyň 15 maddasynyň birinji böleginiň üçünji, dördünji, başynjy, altynjy abzaslarynyň täsirine düşýän medeni gymmatlyklar babatynda seredilýär.

27 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaryň äkitmek hukugyny bermek

Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaryň äkitmek mümkinçiligi hakyndaky karar Wedomstwoara geňeş tarapyndan kabul edilýär. Şonda döwlet muzeýlerinde, arhiwlerinde, kitaphanalarynda, gozgalýan medeni gymmatlyklaryň gaýry döwlet zat saklanylýan jaýlaryndaky hemişelik saklanylýan gymmatlyklary wagtlaryň äkitmek mümkinçiligi hakyndaky karar diňe Türkmenistanyň Medeniýet ministrliginiň, Türkmenistanyň Ministrler kabinetiniň ýanyndaky Baş arhiw uprawleniýesiniň, «Türkmenhaly» Döwlet birleşiginiň ýa-da ygtyýarynda medeni gymmatlyklary wagtlaryň äkitmek hakynda haýyş edýän edara durýan ýerine ýetiriji häkimiýetiň degişli organynyň ylalaşmagy bilen kabul edilip bilner.

Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaryň äkitmek hakyndaky haýyşnama medeni gymmatlyklaryň eýesi ýa-da ygtyýarly şahs tarapyndan Wedomstwoara geňeşe berilýär. Kabul edilen karar hakynda haýyş edijä resmi haýyşnamadan soň üç aýdan gijä galman habar berilmelidir.

Wedomstwoara geňeşiň kararyna wagtlaryň äkitmek üçin mälim edilen gozgalýan medeni gymmatlyklaryň eýesi tarapyndan hereket edýän kanunçylyga laýyklykda sud tertibinde garşy çykylyp bilner.

Döwlet muzeýlerinde, arhiwlerinde, kitaphanalarynda, döwletiň gaýry zat saklanylýan jaýlarynda hemişelik saklanylýan, wagtlaryň äkidilýän gozgalýan medeni gymmatlyklar krediti üpjün ediji hökmünde peýdalanylyp bilinmez ýa-da girewiň predmeti bolup hyzmat edip bilmez.

28 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaryň äkitmek hukugyna bolan şahadatnama

Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaryň äkitmek mümkinçiligi hakynda karar kabul edilen mahalynda Wedomstwoara geňeş tarapyndan medeni gymmatlyklary wagtlaryň äkitmek hukugyna bolan şahadatnama berilýär.

Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmek hukugyna bolan şahadatnama görkezilen gymmatlyklary Türkmenistanyň gümrükhana we döwlet serhetleriniň üstünden geçirmek üçin esas bolup durýar.

Görkezilen şahadatnama bolmazdan gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmek gadagandyr.

29 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmegiň tertibi

Döwlet muzeýleri, arhiwleri, kitaphanalary, gozgalýan medeni gymmatlyklar saklanylýan gaýry döwlet jaýlary tarapyndan gozgalýan medeni gymmatlyklar wagtlaýyn äkidilen mahalynda gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmek hakyndaky arzanyň ýanyna aşakdakylar goşulýar:

- gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmegiň maksatlary we şertleri hakynda kabul edýän tarap bilen baglaşylan şertnama;

- ätiýaçlyk töwekgelçilik halatlarynyň ählisini üpjün etmek bilen wagtlaýyn äkidilýän gozgalýan medeni gymmatlyklaryň kommersiýa strahowaniýesine güwä geçýän dokument ýa-da ähli töwekgelçilikleri maliýe taýdan dolmagyň döwlet kepilligi hakynda gozgalýan medeni gymmatlyklary kabul edýän ýurt tarapyndan berlen dokument;

- wagtlaýyn äkidilýän gozgalýan medeni gymmatlyklary saklamak we gaýtarylyp berilmegi babatda kabul edýän tarapyň güwä geçilen kepillikleri we niýetlenen ýurduň döwlet organlarynyň kepillikleri.

Gaýry ýuridiki we fiziki şahslar tarapyndan gozgalýan medeni gymmatlyklar wagtlaýyn äkidilen mahalynda gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmek hakyndaky arzanyň ýanyna aşakdakylar goşulýar:

- wagtlaýyn äkidilýän gozgalýan medeni gymmatlyklaryň gorag spisoklaryna ýa-da Registre girizilendigi hakyndaky şahadatnama;

- gozgalýan medeni gymmatlyklary döwlet goragyna alan degişli döwlet organyny habarly edendigi hakynda, olary wagtlaýyn äkitmek hakynda güwähat;

- gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmegiň maksatlary we şertleri hakynda kabul edýän tarap bilen baglaşylan şertnama;

wagtlaýyn äkidilýän gozgalýan medeni gymmatlyklaryň saklanylmagy we gaýtarylyp berilmegi babatda kabul edýän tarapyň dokumental taýdan güwä geçilen kepillikleri we niýetlenen ýurduň döwlet organlarynyň kepillikleri.

Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmeklik haýyş ediji tarap bilen Wedomstwoara geňeşiň arasynda wagtlaýyn äkidilýän gozgalýan medeni gymmatlyklaryň gaýtarylyp berilmegi hakynda şertnama baglaşylan mahalynda amala aşyrylyp bilner.

Şertnamada görkezilen gozgalýan medeni gymmatlyklaryň gaýtarylyp berilmegi hakda talap girewe goýujyda girew predmetini goýmak bilen wagtlaýyn äkidilýän gozgalýan medeni gymmatlyklaryň girewi «Girew hakynda» Türkmenistanyň Kanuny bilen üpjün edilýär.

30 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklaryny wagtlaýyn äkitmek hakyndaky haýyşnamadan ýüz öwürmek

Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmek hakyndaky haýyşnamadan aşakdaky esaslar boýunça ýüz öwrülip bilner, ýagny:

- wagtlaýyn äkitmegi amala aşyrýan fiziki ýa-da ýuridiki şahslar tarapyndan gozgalýan medeni gymmatlyklary yzyna getirmegiň şu Kanun tarapyndan göz önünde tutulan tertipde berilýän kepillikleri bolmadyk mahalynda;

- eger wagtlaýyn äkitmek üçin mälim edilen gozgalýan medeni gymmatlyklaryň ýagdaýy olary saklamagyň şertlerini üýtgetmäge mümkinçilik bermese;

- eger wagtlaýyn äkitmek üçin mälim edilen gozgalýan medeni gymmatlyklaryň eýesi kesgitlenmese, şeýle hem eger gozgalýan medeni gymmatlyklar eýeçilik hukugy hakyndaky jedeliň predmeti bolsa;

- eger gozgalýan medeni gymmatlyklaryň wagtlaýyn äkidilmegi nazara alynýan ýurtda tebigy betbagtçylyk bolsa, wagtlaýyn äkidilýän gozgalýan medeni gymmatlyklaryň saklanylmagyny üpjün etmäge päsgelçilik berjek harby konfliktler, beýleki ýagdaýlar bolsa.

Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmeklik nazara alynýan döwlet bilen Türkmenistanyň diplomatik gatnaşyklary bolmadyk mahalynda hem medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmek hakyndaky haýyşnamadan ýüz öwrülip bilner.

31 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmegiň maksatlary we şertleri hakyndaky şertnamanyň üýtgamezligi

Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmegiň maksatlary we şertleri hakyndaky şertnamanyň mazmuny medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmek hukugyna bolan şahadatnama berlenden soň medeni gymmatlyklary kabul edýän tarap tarapyndan üýtgedilmäge degişli däldir.

Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmek hukugyna bolan şahadatnama berlenden soň bu gymmatlyklar hem Türkmenistanyň territoriýasynda, hem onuň çäklerinden daşynda girew hakyndaky şertnamanyň predmeti bolup hyzmat edip bilmez.

32 madda. Wagtlaýyn äkidilen gozgalýan medeni gymmatlyklaryň gaýtarylyp getirilenden soň ekspertizasy

Wagtlaýyn äkidilenden soň Türkmenistana gaýtarylyp getirilen gozgalýan medeni gymmatlyklar hökmany ekspertiza degişlidir.

33 madda. Wagtlaýyn äkidilen gozgalýan medeni gymmatlyklaryň diplomatik goragy

Türkmenistanyň daşary ýurtlardaky wekilhanalary Türkmenistandan wagtlaýyn äkidilen gozgalýan medeni gymmatlyklar babatda bolýan ýurdunda diplomatik goragy amala aşyrýarlar.

34 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn getirmegiň tertibi

Wagtlaýyn getirilýän medeni gymmatlyklar Wedomstwoara geňeş tarapyndan Türkmenistanyň Döwlet gümrükhanasy bilen bilelikde gümrük kontrolygyna we bellige alynmaga degişlidir.

Medeni hyzmatdaşlyk maksatlary bilen Türkmenistana wagtlaýyn getirilýän we daşary döwletleriň, daşary ýurtly ýuridiki we fiziki şahslaryň eýeçiligi bolan gozgalýan medeni gymmatlyklar Türkmenistanyň goragy astynda durýarlar. Görkezilen gymmatlyklara goragyň döwlet kepilliklerini bermeklik her bir aýratyn halatda Türkmenistanyň halkara şertnamalaryna laýyklykda amala aşyrylýar.

Türkmenistana wagtlaýyn getirilýän gozgalýan medeni gymmatlyklar babatda ähli töwekgelçilikleri maliýe taýdan dolmagyň döwlet kepilliklerini bermegiň tertibi Türkmenistanyň Ministrler kabineti tarapyndan belleniýär.

VII. Gozgalýan medeni gymmatlyklara bolan eýeçilik hukugynyň bikanun berilmeginiň önüni almak

35 madda. Äkidilýän gozgalýan medeni gymmatlyklara bolan eýeçilik hukugy

Gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek kanunda bellenen tertipde diňe şolaryň kanuny eýesi ýa-da eýesi tarapyndan muňa ygtyýarly edilen şahs tarapyndan amala aşyrylyp bilner.

Ýuridiki şahslar tarapyndan gozgalýan medeni gymmatlyklar äkidilende olaryň äkidilýän predmetlere bolan eýeçilik hukugynyň dokumental taýdan güwä geçilmegi zerurdyr.

Gozgalýan medeni gymmatlyklaryň eýeleri tarapyndan görkezilen gymmatlyklara eýelik etmek, peýdalanmak we ygtyýar etmek boýunça hukuklaryň başga birine berilmegine, şeýle hem eger bu hereketler gozgalýan medeni gymmatlyklaryň bikanun äkidilmegine ýardam edip biljek bolsa gozgalýan medeni gymmatlyklaryň satylmagyna ýol berilmeýär.

36 madda. Eýeçilik hukugy graždandara degişli gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek

Eger hemişelik ýaşamak üçin Türkmenistanyň çäklerinden daşyna gidýän graždanlar maşgalada aýratyn hormatlanylýan zatlar ýa-da memorial gymmatlyklar hökmünde garalýan we döwlet muzeýlerinde, arhiwlerinde, kitaphanalarynda, gozgalýan medeni gymmatlyklar döwletiň zat saklanylýan gaýry jaýlarynda hemişelik saklanylmaýan aýry-aýry predmetlere bolan eýeçilik hukugyna subutnama getiren halatlarynda, Wedomstwoara geňeş bu gymmatlyklary äkitmek hakynda položitel karar çykaryp biler.

37 madda. Äkitmek üçin mälim edilen gozgalýan medeni gymmatlyklaryň döwlet tarapyndan edinilmegi

Ýuridiki ýa-da fiziki şahslar tarapyndan äkitmek üçin mälim edilen medeni gymmatlyklary Türkmenistanyň döwlet muzeý, arhiw we kitaphana fondlary üçin edinmegiň zerurlygy hakynda çözügüt ekspert komissiyasynyň netijesi esasynda Wedomstwoara geňeş tarapyndan kabul edilende, Wedomstwoara geňeş eýesiniň razylygy bilen ony äkitmek hukugyna bolan arza berlen mahalynda eýesi tarapyndan bu gymmatlygyň bellenen bahasy boýunça medeni gymmatlygy satyn almak hukugyna eýedir. Şeýle halatlarda bir ýyla çenli möhlet bilen tölegi gaýra goýmak bellenilip bilner, şol wagtyň içinde döwlet bu gozgalýan medeni gymmatlygy edinmek üçin serişde agtarýar.

Eger gozgalýan medeni gymmatlyk hemişelik ýaşamak üçin Türkmenistanyň çäklerinden daşyna gidýän Türkmenistanyň graždany tarapyndan äkitmek üçin mälim edilen bolsa, ony Türkmenistanyň döwlet muzeý, arhiw, kitaphana fondlary üçin edinmek hakyndaky mesele töleg gaýra goýulmagyny bellemezden çözülýär.

38 madda. Gümrükhana we hukuk goraýjy organlar tarapyndan saklanylan gozgalýan medeni gymmatlyklary peýdalanmagyň tertibi

Türkmenistanyň gümrükhana organlary, içeri işler organlary, milli howpsuzlyk organlary, gaýry hukuk goraýjy organlar tarapyndan saklanylan gozgalýan medeni gymmatlyklar Wedomstwoara geňeşe berilýär.

Wedomstwoara geňeş görkezilen gymmatlyklary saklaýar, olary ekspertizasyny geçirýär we olara bolan eýeçilik hukugyny takyklyma maksady bilen bildiriş çap edýär.

Görkezilen gozgalýan medeni gymmatlyklara sud tertibinde eýeçilik hukugy bellendenden soň Wedomstwoara geňeş olary eýesine ýa-da onuň kanuny wekiline berýär. Şu gozgalýan medeni gymmatlyklary saklamak we ekspertiza geçirmek üçin harçlanan serişdeler, eger suduň çözgüdinde başgaça göz önünde tutulmadyk bolsa, eýesiniň hasabyna degişli edilýär.

Saklanylan ýa-da konfiskasiýa edilen gozgalýan medeni gymmatlyklar döwletiň girdejisine girizilende hereket edýän kanunçylyga laýyklykda Wedomstwoara geňeş Türkmenistanyň Medeniýet ministrligine, Baş arhiw uprawleniýesine, «Türkmenhaly» Döwlet birleşigine girizilen gymmatlyklary Türkmenistanyň döwlet muzeý, arhiw we kitaphana fondlaryna ýa-da dini birleşiklere hemişelik saklamaga bermek hakynda teklip berýär.

39 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklaryň olaryň awtory tarapyndan äkididmegi

Awtor Türkmenistanyň çäklerinden daşyna wagtlaýyn ýa-da hemişelik ýaşamak üçin gidýändigine garamazdan, özi tarapyndan döredilen gozgalýan medeni gymmatlygy şu Kanunda bellenen tertipde islendik mukdarda äkitmäge bolan hukuga eýedir.

Awtor diri mahalynda, ol aradan çykandan soň 50 ýylyň dowamynda onuň döreden gozgalýan medeni gymmatlyklaryny äkidýän ýuridiki we fiziki şahslar şolary edinmegiň kanunylygyna subutnamalar bermäge borçludylar.

Wedomstwoara geňeş awtora ýa-da onuň mirasdarlaryna onuň eserleriniň beýleki şahslar tarapyndan kanuny taýdan äkidilmek fakty hakynda habar bermäge borçludyr.

40 madda. Beýleki döwletlerden bikanun äkidilen, ogurlanan ýa-da bikanun edinilen gozgalýan medeni gymmatlyklary döwletiň zat saklanylýan jaýlary tarapyndan edinilmeginiň önüni almak

Beýleki döwletlerden bikanun äkidilen, ogurlanan ýa-da bikanun edinilen gozgalýan medeni gymmatlyklary edinmegiň önüni almak maksady bilen döwlet muzeýleri, arhiwleri, kitaphanalar, gozgalýan medeni gymmatlyklaryň döwlet tarapyndan saklanylýan gaýry jaýlary şol medeni gymmatlygyň gelip çykyşy hakynda habar almak boýunça zerur çäreleri görmäge borçludylar.

Gozgalýan medeni gymmatlyklara degişli daşary ykdysady işi bellenen tertipde amala aşyrylan ýuridiki we fiziki şahslar Registri ýöretmäge borçludylar, onda her bir gozgalýan medeni gymmatlygyň gelip çykyşy, postawka edijiniň familiýasy we ady, bu gymmatlygyň ýazgysy, onuň şekili, gymmaty görkezilýär hem-de degişli organlaryň talap etmegi boýunça gelip gowşan gozgalýan medeni gymmatlyklar hakynda olary gyzyklandyrylan habary bermelidirler.

41 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary bikanun eýelänlerden talap etmek

Eýeçilik formalaryna garamazdan gozgalýan medeni gymmatlyklar ogurlanan halatynda we Türkmanistanyň çäklerinden daşyna äkidilen halatynda, Wedomstwoara geňeş görkezilen gozgalýan medeni gymmatlyklaryň bikanun eýelänlerden talap etmek boýunça halkara hukuk normalaryna laýyklykda zerur çäreler görmäge borçludyr.

Wedomstwoara geňeş gozgalan medeni gymmatlyklaryň bikanun eýelänlerden talap etmek hakynda olaryň kanuny eýeleri tarapyndan daşary döwletleriň sudlaryna talaplar bildirilen halatynda, olaryň kanuny eýelerine bu döwletleriň içerki kanunçylygynyň düzgünlerine laýyklykda ýardam edýär, şeýle hem bu gozgalýan medeni gymmatlyklaryň Türkmenistana gaýtarylyp getirilmegine ýardam edýär.

Şeýle ýagdaýda gaýdyp alynýan gozgalýan medeni gymmatlyklar gümrük we gaýry ýygymlardan boşadylýar.

42 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary ynsaply alyjynyň hukuklary

Başga döwletlerden bikanun getirilen, ogurlanan ýa-da ýitirilen gozgalýan medeni gymmatlyklar ynsaply alyjy tarapyndan edinilen halatynda, eger olary gaýdyp bermek hakyndaky talap Türkmenistan üçin hereket edýän we şeýle tölegi göz önünde tutýan halkara ylalaşygyna gatnaşyjy döwlet tarapyndan bildirilse ýa-da eger şeýle töleg özara ylalaşyk başlangyçlarynda berilse, görkezilen gymmatlyklar ynsaply alyja adalatly kompensasiýany tölemek bilen kanuny eýesine gaýtarylyp berilmäge degişlidir.

Şu maddanyň birinji bölegine laýyklykda gaýtarylyp berilýän gozgalýan medeni gymmatlyklar gümrük we gaýry ýygymlardan boşadylýar. Olary gaýdyp almak boýunça ähli çýkdajylary talap edýän tarap çekýär.

Gozgalýan medeni gymmatlygyň eýesi bolup durmaýan, ýöne azyndan 20 ýyl oňa edil özüniňki ýaly sap ýürekli we açyk eýelik edýän fiziki ýa-da ýuridiki şahs bu gozgalýan medeni gymmatlyga bolan eýeçilik hukugyny edinýär.

43 madda. Äkidilen gozgalýan medeni gymmatlyklary gaýdyp almak hakyndaky talaplar

Äkidilen gozgalýan medeni gymmatlyklara kesekiniň bikanun eýelik eden kesekiden talap etmek hakynda eýesi tarapyndan talap bildirilmegi sud tertibinde amala aşyrylýar.

Eger gozgalýan medeni gymmatlyk onuň eýesinden ogurlanan halatynda ýa-da onuň erkiniň daşyndan başga hili ýol bilen onuň eýelik etmeginden çykan bolsa, eger eýesi döwlet muzeýi, arhiw, kitaphana, gozgalýan medeni gymmatlygyň döwlet tarapyndan saklanýan jaýlary, şeýle hem dini birleşik bolsa, ol bu gymmatlygy sap ýürekli alyjydan oňa haýsydyr bir öwezini tölemezen talap etmäge hukuklydyr.

44 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklara degişli daşary ykdysady işi amala aşyrmak

Ýuridiki we fiziki şahslar tarapyndan gozgalýan medeni gymmatlyklar degişli amala aşyrylýan daşary ykdysady işe diňe Türkmenistany Ministrler kabineti tarapyndan kesgitlenýän tertipde berilýän rugsat bolan mahalynda ýol berilýär.

VIII. Ýygymlar we tölegler

45 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek hukugy üçin ýörite ýygym

Gozgalýan medeni gymmatlyklary ekitmek hukugy üçin ýörite ýygym tölenilýär. Ýörite ýygymyň möçberini bellemegiň we tölemegiň tertibi şeýle hem tölegden boşatmak we töleg boýunça ýenillikler Türkmenistanyň Ministrler kabineti tarapyndan bellenilýär.

46 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek hukugy üçin ýörite ýygymy almagyň tertibi

Fiziki we ýuridiki şahslar medeni gymmatlyklary äkitmek hukugyna bolan şahadatnamany alan halatynda ýörite ýygym töleýärler.

Gozgalýan medeni gymmatlygy äkitmek hakynda haýyş ediji şahsyň arzasynda görkezilen medeni gymmatlygyň hakyky bazar bahasy ýörite ýygymyň summasyny hasaplap çykarmak üçin esasydyr. Eger Wedomstwoara geňeş ekspert netijesiniň esasynda predmetiň başga gymmat bahasyny kesgitlese, ýörite ýygymyň summasyny hasaplap çykarmak üçin Wedomostara geňeşiň kesgitleň bahasy alynýar.

Ýörite ýygym gozgalýan medeni gymmatlygy äkitmek hukugyna bolan şahadatnamany beren organ tarapyndan olary äkidýän şahsdan onuň bir gezekde äkidýän ähli medeni gymmatlyklarynyň umumy bahasyndan alynýar.

Ýörite ýygymy tölemekden alnan serişdeler medeniýeti we arhiw işini ösdürmek fonduna gowuşýar we diňe döwlet muzeýleriň, arhiwleriň we kitaphanalaryň fondlarynyň üstüni ýetirmek üçin predmetleri edinmäge peýdalanylyp bilner.

47 madda. Äkidilýän gozgalýan medeni gymmatlyklaryň awtoryny ýörite ýygym tölemekden boşatmak

Eger gozgalýan medeni gymmatlyklaryň äkidilmegi gös-göni olaryň awtory tarapyndan amala aşyrylsa, ýörite ýygym alynmaýar.

48 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklar wagtlaýyn äkidilen mahatynda ýörite ýygym

Gozgalýan medeni gymmatlyklar wagtlaýyn äkidilen mahalynda ýörite ýygym Türkmenistanyň Ministrler kabineti tarapyndan bellenen tertipde taraplaryň medeni gymmatlyklary yzyna getirmek hakyndaky şertnamasynda kesgitlenen, wagtlaýyn äkidilýän gozgalýan medeni gymmatlyklara berilýän bahanyň summasyna prosent gatnaşygynda tölenilýär.

Döwlet muzeýleri, arhiwler, kitaphanalar, gozgalýan medeni gymmatlyklaryň döwlet tarapyndan saklanylýan jaýlary olaryň fondlarynda hemişelik saklanylýan gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmek hukugy üçin ýörite ýygym tölemekden boşadylýar.

Gozgalýan medeni gymmatlyklary wagtlaýyn äkitmek hukugy üçin ýörite ýygym tölemekden alnan serişdeler şu Kanunyň 46 maddasynyň dördünji böleginde göz önünde tutulan tertipde peýdalanylýar.

49 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklara eksport gümrük pajy

Şu Kanunyň talaplaryň laýyklykda resmileşdirilen medeni gymmatlyklar äkidilende eksport gümrük pajy alynmaýar.

Şu Kanuna laýyklykda äkidilýän gozgalýan medeni gymmatlyklar äkidilen mahalynda bellenen gymmat çäklendirmeleri graždanlaryň şahsy emläginiň düzüminde garalyp bilinmez.

50 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklaryň ekspertiza tölegi

Gozgalýan medeni gymmatlyklary äkitmek, olara bolan eýeçilik hukugyny bermek bilen baglanyşykly ekspertizasy üçin, şeýle hem başga işler üçin töleg almagyň tertibi Wedomstwoara geňiş tarapyndan Türkmenistanyň Ykdysadyýet we maliýe ministrligi bilen ylalaşmak arkaly bellenilýär.

51 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklary talap etmek hakyndaky talaplar boýunça döwlet pajy

Gozgalýan medeni gymmatlyklaryň bikanun eýelenmeginden talap etmek hakyndaky talap boýunça talapkärler sudda döwlet pajyny tölemekden boşadylýar.

IX. Jemleýji bölüm

52 madda. Kanunyň bozulandygy üçin jogapkärçilik

Gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak, äkitmek we getirmek hakyndaky kanunçylygyň bozulmalary şulardan ybaratdyr, ýagny:

- şu Kanunda we Türkmenistanyň gümrükhana kanunçylygynda bellenen kadalary bozmak bilen medeni gymmatlyklaryň äkidilmegi we getirilmegi;
- gozgalýan medeni gymmatlyklara eýeçilik hukugynyň bikanun berilmegi;
- wagtlaýyn äkidilen gozgalýan medeni gymmatlyklary gaýtaryp getirmek hakyndaky şertnamada bellenen möhletde medeni gymmatlyklaryň gaýtarylyp getirilmezligi;

- ekspert komissiýalarynyň agzalary tarapyndan görnetin ýalan ekspert netijesiniň berilmegi;

- Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygyndan gelip çykýan gaýry düzgün bozulmalar.

Gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak, äkitmek, getirmek babatda kanunçylygyň bozulmagynda günäkär şahslar Türkmenistanyň hereket edýän kanunçylygyna laýyklykda jogapkärçilik çekýärler.

53 madda. Gozgalýan medeni gymmatlyklaryň bikanun äkidilmeginiň, getirilmeginiň we olara bolan eýeçilik hukugynyň berilmeginiň önüni almak maksady bilen hyzmatdaşlyk etmek

Gozgalýan medeni gymmatlyklaryň bikanun äkidilmeginiň, getirilmeginiň we olara bolan eýeçilik hukugynyň berilmeginiň önüni almak maksady bilen, şeýle hem bikanun äkidilen we getirilen gozgalýan medeni gymmatlyklary kanuny eýelerine gaýtaryp bermek üçin gozgalýan medeni gymmatlyklaryň äkidilmegini we getirilmegini düzgünleşdirmegini hem-de gozgalýan medeni gymmatlyklaryň äkidilmegine we getirilmegine kontrollyk etmegiň döwlet organlary beýleki döwletleriň şu kysmy ygtyýarly organlary, gulluklary bilen, şeýle hem degişli hökümet we hökümet däl guramalary bilen hyzmatdaşlyk edýärler.

54 madda. Bikanun äkidilen we getirilen gozgalýan medeni gymmatlyklaryň gaýtarylmagy hakynda Türkmenistanyň halkata şertnamalary

Türkmenistan bikanun äkidilen we getirilen gozgalýan medeni gymmatlyklaryň gaýtarylmagy hakyndaky halkara şertnamalaryna gatnaşýar.

Bu meseleler boýunça düzgünler Türkmenistanyň medeni hyzmatdaşlyk hakyndaky halkara şertnamalaryna goşulyp bilner.

Türkmenistanyň

Prezidenti

Saparmyrat

Türkmenbaşy

Aşgabat şäheri

Symfony\Component\HttpFoundation\File\Exception\FileNotFoundException: The file "C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\public\Gozgalýan medeni gymmatlyklary goramak, äkitmek we getirmek hakynda.doc" does not exist in file C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\symfony\HttpFoundation\File\File.php on line 36

```
#0 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\symfony\HttpFoundation\BinaryFileResponse.php(94): Symfony\Component\HttpFoundation\File\File->__construct('C:\\Users\\Admini...')
#1 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\symfony\HttpFoundation\BinaryFileResponse.php(52): Symfony\Component\HttpFoundation\BinaryFileResponse->setFile('C:\\Users\\Admini...', 'attachment', false, true)
#2 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\ResponseFactory.php(165): Symfony\Component\HttpFoundation\BinaryFileResponse->__construct('C:\\Users\\Admini...', 200, Array, true, 'attachment')
#3 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\app\Http\Controllers\ActController.php(35): Illuminate\Routing\ResponseFactory->download('C:\\Users\\Admini...')
#4 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Controller.php(54): App\Http\Controllers\ActController->export_word('35882')
#5 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\ControllerDispatcher.php(45): Illuminate\Routing\Controller->callAction('export_word', Array)
#6 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Route.php(262): Illuminate\Routing\ControllerDispatcher->dispatch(Object(Illuminate\Routing\Route), Object(App\Http\Controllers\ActController), 'export_word')
#7 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Route.php(205): Illuminate\Routing\Route->runController()
#8 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Router.php(721): Illuminate\Routing\Route->run()
#9 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Routing\Router->Illuminate\Routing\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#10 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\app\Http\Middleware\Check.php(30): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#11 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): App\Http\Middleware\Check->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#12 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\app\Http\Middleware\Locale.php(27): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#13 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): App\Http\Middleware\Locale->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#14 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Middleware\SubstituteBindings.php(50): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#15 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Routing\Middleware\SubstituteBindings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#16 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\VerifyCsrfToken.php(78): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#17 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\VerifyCsrfToken->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#18 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTp\www\vendor\laravel\framework\
```



```
src\Illuminate\View\Middleware\ShareErrorsFromSession.php(49): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#19 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\View\Middleware\ShareErrorsFromSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#20 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(121): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#21 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(64): Illuminate\Session\Middleware\StartSession->handleStatefulRequest(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Illuminate\Session\Store), Object(Closure))
#22 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Session\Middleware\StartSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#23 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Cookie\Middleware\AddQueuedCookiesToResponse.php(37): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#24 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\AddQueuedCookiesToResponse->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#25 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Cookie\Middleware\EncryptCookies.php(67): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#26 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\EncryptCookies->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#27 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#28 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Router.php(723): Illuminate\Pipeline\Pipeline->then(Object(Closure))
#29 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Router.php(698): Illuminate\Routing\Router->runRouteWithinStack(Object(Illuminate\Routing\Route), Object(Illuminate\Http\Request))
#30 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Router.php(662): Illuminate\Routing\Router->runRoute(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Illuminate\Routing\Route))
#31 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Router.php(651): Illuminate\Routing\Router->dispatchToRoute(Object(Illuminate\Http\Request))
#32 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(167): Illuminate\Routing\Router->dispatch(Object(Illuminate\Http\Request))
#33 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Foundation\Http\Kernel->Illuminate\Foundation\Http\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#34 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\livewire\livewire\src\DisableBrowserCache.php(19): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#35 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Livewire\DisableBrowserCache->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#36 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#37 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ConvertEmptyStringsToNull.php(31): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#38 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ConvertEmptyStringsToNull->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#39 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#40 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
```

```
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TrimStrings.php(40): Illuminate\Foundation\
Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Closure))
#41 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
TrimStrings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#42 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ValidatePostSize.php(27): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#43 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
ValidatePostSize->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#44 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\PreventRequestsDuringMaintenance.php(86):
Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\
Request))
#45 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
PreventRequestsDuringMaintenance->handle(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Closure))
#46 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\fruitcake\laravel-
cors\src\HandleCors.php(38): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\
{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#47 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Fruitcake\Cors\HandleCors-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#48 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies.php(39): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#49 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#50 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\
Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#51 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(142): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>then(Object(Closure))
#52 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(111): Illuminate\Foundation\Http\Kernel-
>sendRequestThroughRouter(Object(Illuminate\Http\Request))
#53 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\public\index.php(52):
Illuminate\Foundation\Http\Kernel->handle(Object(Illuminate\Http\Request))
#54 {main}
```